

NYHEDSBREV | 2022-2023 | 21. MARTS 2024

EU's udenrigschef: Afkast fra russiske indefrosne aktiver skal hovedsageligt gå til våbenindkøb til Ukraine

EU's såkaldte højtstående repræsentant på udenrigsområdet, Josep Borrell, har sendt et forslag til medlemslandene om en model for anvendelse af afkastet fra de indefrosne aktiver fra den russiske centralbank. 90 pct. skal gå til køb af våben til Ukraine og 10 pct. skal gå til ikke-militær støtte til Ukraine.

Anvendelse af afkast fra indefrosne russiske aktiver

Kommissionens formand, Ursula von der Leyen, åbnede i februar op for muligheden for, at afkastet fra indefrosne russiske aktiver kunne anvendes til våbenindkøb til Ukraine og ikke blot genopbygningen. Dagens forslag kommer i forlængelse af disse overvejelser, der er blevet aktualiseret af manglen på våben og ammunition i Ukraine. Selve forslaget er ikke offentligt. Nedenstående afspejler offentligt tilgængelige kilder.

Med forslaget er det forventningen, at afkastet fra de indefrosne aktiver fra den russiske centralbank kan generere ca. 3 mia. euro om året, hvoraf 90 pct. skal gå til våbenindkøb til Ukraine og de resterende 10 pct. skal gå til anden ikke-militær støtte til Ukraine.

De 90 pct. af afkastet til våbenindkøb til Ukraine vil gå via den europæiske fredsfacilitet, der for nyligt fik tilføjet en særlig "Ukraine Assistance Fund" (UAF) i forbindelse med tilføjelse af 5 mia. euro til fredsfaciliteten. De resterende 10 pct. af midlerne vil tilfalde Ukraine via EU-budgettet i form af forskellige EU-programmer, i første omgang Ukraine-faciliteten.

Afkastet kommer fra værdipapircentraler i EU, der har indefrosset russiske offentlige aktiver for mere end én million euro. Der vurderes at være ca. 210 mia. euro i indefrosne russiske aktiver i EU – primært i Belgien. Værdipapircentralerne skal kanalisere 97 pct. af afkastet videre til EU, men må beholde de tre procent til administrationsomkostninger. Yderligere 10 pct. af deres bidrag kan i første omgang tilbageholdes af værdipapircentralerne til dækning af omkostninger i forbindelse med håndteringen af aktiverne.

Forslaget omfatter kun afkast, der er genereret efter den 15. februar 2024, mens afkastet fra de indefrosne midler i 2022 og 2023 holdes som en reserve til at imødegå eventuelle retlige efterspil.

Ifølge [Financial Times](#) har lande som Ungarn, Malta, Cypern og Slovakiet været betænkelige ved at lade alle midlerne gå til våbenindkøb til Ukraine, hvilket den foreslåede model altså skulle tage hensyn til.

Pengene forventes at komme Ukraine til gode til juli.

Det videre forløb

Forslaget fremsættes umiddelbart før mødet i Det Europæiske Råd torsdag og fredag, hvor det forventes at være et centralt punkt på dagsordenen. Forslaget kræver enstemmighed blandt EU-landene.

Reaktioner

Ifølge Rizau har Rusland reageret ved at advare EU mod at røre ved midlerne og true med årtier med søgsmål, hvis EU bruger indefrosne russiske midler til at sende våben til Ukraine.

Baggrund

Afkastet stammer fra indefrosne russiske aktiver i EU på ca. 210 mia. euro, hvoraf ca. 190 mia. euro befinder sig i Belgien i værdipapircentralen Euroclear. Det forventes, at afkastet kan beløbe sig til op til 10 mia. euro frem til 2027. Aktiverne fra den russiske centralbank er indefrosset som følge af Ruslands krig i Ukraine og heraf følgende restriktive foranstaltninger fra EU's side.

Anvendelse af afkastet fra de indefrosne russiske aktiver (og evt. selve aktiverne) har været drøftet i længere tid i EU- og G7-regi, og den 12. februar 2024 [vedtog](#) Rådet et forslag om at adskille afkastet fra russiske indefrosne aktiver med henblik på en eventuel senere aftale om brugen af midlerne.

Produceret og skrevet af:

Mathias Grønbek Lydholm, EU-chefkonsulent (5907) og Martin Jørgensen, EU-konsulent (3622)